

ZOBACZ – teatr niewidomym, niewidomi teatrowi

Głównymi adresatami projektu są uczniowie Ośrodka dla Niewidomych i Niedowidzących w Bydgoszczy, przygotowujący się do wystąpienia w roli współtwórców słuchowiska teatru radiowego. Uczestnikom stworzone zostaną warunki do rozwijania własnej aktywności twórczej, głównie poprzez udział w specjalistycznych warsztatach teatralnych, muzycznych, scenopisarskich, społecznych, treningu twórczego myślenia. Treść słuchowiska i artystyczne środki wyrazu zostaną tak dobrane, aby jego upowszechnianie szerokiej publiczności stanowiło rodzaj kampanii społecznej, wskazującej na obszary wykluczenia społecznego niewidomych oraz poszerzającej wiedzę na temat możliwości włączenia osób z dysfunkcjami wzroku do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, w tym kulturalnym i właściwych zachowań w sytuacji kontaktu z nimi.

Na jaką potrzebę projekt? Jak pokazują badania, utrata lub redukcja wzroku powoduje wiele trudności w funkcjonowaniu, także społecznym. Projekt realizuje dwa główne cele, z których pierwszy zmniejsza ograniczenia niewidomych w zakresie dostępu do odbioru pewnych dziedzin sztuki oraz ograniczenia możliwości własnej twórczości artystycznej. W ramach projektu niewidomi uczniowie przygotowani zostaną do aktywnego uczestnictwa w kulturze w charakterze twórców sztuki. Rezultatem będzie wsparcie ich rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego poprzez wyposażenie w szereg nowych umiejętności, związanych z procesem przygotowania i upowszechnienia słuchowiska, w którym niewidomi uczestnicy wystąpią w roli aktorów. Drugim celem jest przeprowadzenie kampanii społecznej mającej przyczynić się do zmiany społecznego obrazu osób niewidomych oraz kształtowania świadomości o możliwościach włączenia ich do jak najpełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym. Dla kogo Głównymi adresatami projektu są uczniowie Ośrodka dla Niewidomych i Niedowidzących w Bydgoszczy. Metody W ramach projektu odbyły się warsztaty społeczne, których celem była próba uzyskania odpowiedzi na pytanie: w jakich sytuacjach uczestnicy warsztatów czują się niezręcznie wobec zachowań innych? Dyskusja, kierowana przez pedagoga, koncentrowała się na przykładowych zagadnieniach (analizowanych bez względu na przynależność do grupy widzący/niewidzący): jaka jest wasza przestrzeń osobista, prywatna, jakie zdarzenia ją naruszają i jak reagujecie na te naruszenia; jak reagujecie gdy ktoś dopytuje się o sprzęt techniczny, którym się otaczacie telefon, komputer, drukarkę, zegarek; jak się czujecie gdy ktoś mówi w waszej obecności o was tak, jakby was nie było; czy wypada wam proponować pomoc, jeśli tak to w jakich sytuacjach i w jaki sposób oraz czy sami lubicie o nią poprosić; czy niezręczne jest używanie wobec osoby leworęcznej wyrażenia: „masz dwie lewe ręce”, wobec osoby czarnoskórej: „czarno to widzę”, a wobec niewidomej: „zobacz”. Efekty Działanie to umożliwiło integrację społeczną uczniów niewidomych i widzących oraz przyczyniło się do zmiany społecznego obrazu osób niewidomych. Efektem przeprowadzonych warsztatów było zebranie informacji na temat osób niewidomych, stanowiących podstawę do napisania scenariusza słuchowiska poświęconego ukazaniu rzeczywistych, a nie stereotypowo zakładanych problemów osób z dysfunkcją wzroku. Nośnikiem zainicjowanej kampanii będzie płyta z nagraniem słuchowiskiem, którego treść ukaże wybrane aspekty funkcjonowania osób z dysfunkcją wzroku. Płyty będą przekazywane nieodpłatnie uczestnikom projektu i ich rodzinom, uczestnikom wybranych wydarzeń artystycznych oraz instytucjom kulturalno-oświatowym. Materiał umieszczony zostanie także na stronie internetowej projektu. Osoby tworzące projekt to: Joanna Cieślukowska - pedagog, Barbara Rogalska - aktorka, Dorota Nowak - aktorka, Marzena Staśkiewicz - tyflopedagog, Magdalena Cynk-Mikołajewska - kompozytor, Aneta Tulis-Skórzyńska - artysta-plastyk. Finansowanie Projekt Pomorskiego Towarzystwa Muzycznego w Toruniu realizowany jest ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (program Edukacja, priorytet Edukacja kulturalna).